

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αθήνα, 30 - 08 - 2021

Αριθ. πρωτ.: 63210

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 3370/16-07-2021 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, σας γνωρίζουμε ότι η πολιτογράφηση των ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση, ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τους ν.4604/2019 (Α' 50), ν.4674/2020 (Α' 53) και ν.4735/2020 (Α' 197).

Ως προς τα επί μέρους ζητήματα που τίθενται με την ανωτέρω Αναφορά, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Η δυνατότητα κτήσης της Ελληνικής ιθαγένειας λόγω έκδοσης προηγούμενης διαπιστωτικής πράξης ιθαγένειας των γονέων, η οποία λειτουργούσε ως νομικό πρόκριμα και ίσχυε με τον ν.2130/1993 (Α' 62), δεν τυγχάνει εφαρμογής σήμερα, επειδή δεν υφίστανται οι έκτακτες και ειδικές συνθήκες που επέβαλλαν στο παρελθόν τέτοιου είδους νομοθετικές ρυθμίσεις.

Οι διατάξεις καθορισμού, ισχύουν εφόσον κατά το χρόνο γέννησης του τέκνου, ο γονέας είχε την ελληνική ιθαγένεια. Ειδικότερες προϋποθέσεις ισχύουν και σε συνδυασμό με τον Αστικό Κώδικα αναφορικά με την εγκαθίδρυση της σχέσης γονέα (πατρός - μητρός) – τέκνου.

Οι ομογενείς από την τέως Σοβιετική Ένωση, αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια βάσει των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 3284/2004 (Α' 217), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Από τις εν λόγω διατάξεις δεν εξαιρούνται τα τέκνα ομογενών, οι οποίοι δεν είχαν λάβει ποτέ την ελληνική ιθαγένεια λόγω θανάτου, εφόσον οι γονείς αυτών είναι ομογενείς.

Όσον αφορά τους τίτλους διαμονής των ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση, ισχύουν τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν.2910/2001 (Α' 91), χορηγούνταν σε όποιον υπέβαλε αίτηση πολιτογράφησης, βεβαίωση που επέχει θέση νόμιμης διαμονής στη χώρα εξάμηνης διάρκειας και ανανεωνόταν για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμούσε η εξέταση της αίτησης αυτής. Σε συνέχεια ερωτήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Γραφείο του Νομικού Συμβούλου του ΥΠ.ΕΣ., αναφορικά με τη διατήρηση ή μη σε ισχύ των διατάξεων αυτών, λαμβανομένου υπόψη της ρητής κατάργησης κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά το ίδιο θέμα (παρ. 6 άρθρου 15 ν.3284/2004 όπως ισχύει σήμερα) το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την αριθμ. 86/2020 γνωμοδότηση του έκρινε ότι μετά την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 39 του ν.4604/2019, όπως ισχύουν και μετά την πρόσφατη τροποποίησή τους με το ν.4674/2020, το εδάφιο γ' της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν.2910/2001 εξακολουθεί να ισχύει και ρυθμίζει: α) Την ανανέωση των βεβαιώσεων όσων είχαν υποβάλλει αίτημα πολιτογράφησης με τις προισχύσασες του ν.4674/2020

διατάξεις. β) Τη διαμονή όσων υπέβαλαν αίτημα πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 36 του ν.4604/2019, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το ν.4674/2020, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ (ήτοι αιτήσεις εκκρεμείς και νέες, που είχαν υποβληθεί όμως έως και πριν την δημοσίευση των διατάξεων του ν.4674/2020 με τις οποίες και συγκεκριμένα το άρθρο 36 αυτού, τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4604/2019). Μετά την ισχύ του άρθρου 36 του ν.4674/2020, ήτοι από 11-03-2020, το ρυθμιστικό πεδίο του εδαφίου γ' της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν.2910/2001 καθίσταται ανεφάρμοστο για τους αιτούμενους την πολιτογράφησή τους με το άρθρο 15 του ν.3284/2004, μη καθιστώντας δηλαδή από την ημερομηνία αυτή δυνατή τη χορήγηση των βεβαιώσεων της ανωτέρω διάταξης.

Για ειδικές περιπτώσεις, όπως είναι εκείνες στις οποίες, η αδυναμία προσκόμισης πιστοποιητικών γεννήσεως προκύπτει από γεγονότα και ιστορικά δεδομένα που είναι ευρέως γνωστά και κοινώς αποδεκτά (γέννηση ανιόντων πριν το 1936), υπάρχει η δυνατότητα ο αιτών να αιτιολογήσει πλήρως και επαρκώς την εν λόγω αδυναμία στην αρμόδια υπηρεσία και να προσκομίσει ισοδύναμο κρατικό έγγραφο, από το οποίο να προκύπτουν τα στοιχεία της γέννησής του.

Η ελληνική εθνική συνείδηση, διαπιστώνεται βάσει της συνεκτίμησης συγκεκριμένων κριτηρίων, πριν την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας, αφορά κάθε αιτούντα ατομικά και σε καμία περίπτωση δε συνδέεται με το αν ο ένας γονέας ήταν ομογενής ή και οι δύο.

Οι αιτήσεις πολιτογράφησης των ομογενών κατοίκων εξωτερικού από την τέως Σοβιετική Ένωση, εξετάζονται βάσει των διατάξεων του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, σύμφωνα με τις οποίες διενεργείται συνέντευξη ενώπιον του Προξένου και συντάσσεται σχετική έκθεση. Όσον αφορά τους εν λόγω ομογενείς κατοίκους Ελλάδας και για το λόγο ότι οι αιτούντες έχουν ήδη μακροχρόνια παραμονή στη χώρα πριν την αίτησή τους, κρίνεται απαραίτητη η διεξαγωγή της συνέντευξης στην ελληνική γλώσσα, καθώς επιδίωξη της διοίκησης είναι η ενιαία, ισότιμη και ομοιογενής εξέταση των αιτημάτων των διαφορετικών κατηγοριών ομογενών.

Το ζήτημα της ανάκλησης απόφασης πολιτογράφησης λόγω πλαστών δικαιολογητικών, έχει ρυθμιστεί βάσει σχετικών αποφάσεων από τα αρμόδια δικαστήρια. Καθώς η ανακλητική απόφαση ερείδεται στα αντικειμενικά δεδομένα της έλλειψης της νόμιμης προϋπόθεσης (πλαστά δικαιολογητικά) για την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης και δεν επηρεάζεται από οποιαδήποτε υποκειμενική συμπεριφορά, δεν απαιτείται τελεσίδικη δικαστική καταδίκη σχετικά με την πλαστότητα ή την ανακρίβεια των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές (βλ. ΣτΕ 885/2011). Επίσης, οι πράξεις κτήσης ελληνικής ιθαγένειας δύνανται να ανακαλούνται ανεξαρτήτως του διαδραμόντος χρόνου, όταν η ανάκληση ερείδεται στο αντικειμενικό δεδομένο της έλλειψης των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης (ΣτΕ 2695/2012 κ.λπ.). Σημειώνεται ότι, η ιθαγένεια άπτεται ζητήματος ιδιαίτερου σημαντικού για το δημόσιο συμφέρον, εφόσον η νόμιμη απόκτηση αυτής έχει σοβαρές επιπτώσεις για το κράτος και τη λειτουργία του πολιτεύματος, δεδομένου ότι αυτή καθορίζει τη σύνθεση του λαού ως στοιχείου του Κράτους και ως οργάνου αυτού (ΣτΕ 2681/2012, 2616/2012, 3452/2011, 3858/2010, 1867/2009, 4027/2002 κ.λπ.) και από αυτή απορρέει μια σειρά μείζονος σημασίας δικαιωμάτων, όπως του εκλέγειν, του εκλέγεσθαι, του διορισμού στο δημόσιο, της διπλωματικής προστασίας κ.λπ. Ως εκ τούτου, διοικητική πράξη, με την οποία ανακαλείται η ελληνική ιθαγένεια ελλείψει των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοσή της, δεν εκδίδεται κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, λαμβανομένου υπόψη ότι το δημόσιο συμφέρον είναι υπερκείμενο των εκάστοτε ατομικών συμφερόντων. Ωστόσο, προβλέπεται το δικαίωμα των αιτούντων να υποβάλλουν εκ νέου αίτημα κτήσης ελληνικής ιθαγένειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ